

KUNDESERVICE:

Reklamation, pause og flyt:
selvbetjening.viborg-folkeblad.dk
Åbningstider på tlf. 70 11 70 66
man-fre: 8.00-17.00 reklamation
til 18.30
lør-søn: 8.00-11.00 kun reklamation

ANNONCESALG

Tlf. 89 27 63 89
E-mail:
viborg.annonce@viborgfolkeblad.dk

LEDENDE MEDARBEJDERE

Chefredaktør
Lars Norup 29 93 28 41
Redaktionschef
Kristian Wesenberg Andersen 24 63 04 94
Salgschef
Martin Linnemann Krogh
22 49 11 98

REDAKTION

Viborgredaktionen
Viborg@viborgfolkeblad.dk

Telefon

Vagttelefon redaktionen 25 44 24 34

Journalister Viborg

Ole Bjærge 51 62 50 95
Jens P. Østergaard 25 45 69 18
Jakob Thorup Thomsen 25 45 69 13
Uffe Salomonsen 25 45 69 98
Niels-Christian Jönsson 25 45 69 77
Andreas Søndergaard 25 44 24 43
Anna Rothe Kristiansen 25 45 68 66
Emma Rose Haas 22 63 09 32
Eskil Lyngsøe 41 72 01 89
Julie Goul Svendsen 20 84 43 68
Christian Hold 50 76 41 29
Carsten Kongshjelm Mortensen
20 96 23 73

Bjerringbro-redaktionen

Torvegade 11, 1. 8850 Bjerringbro
Tlf. 86 68 14 92 Fax 86 68 06 62
bjerringbro@viborgfolkeblad.dk

Journalister Bjerringbro

Christine Krüger Hansen 25 76 17 55
Hanne Bliksted 20 81 25 47

Sportsredaktionen

E-mail: Sport@viborgfolkeblad.dk

Sportsredaktør

Danni Kristensen 25 45 67 89

Journalister

Thomas Mielcke 22 51 13 80

Pressefotograf

Morten Pedersen 24 77 58 77

UGEAVISER**Viborg Nyt**

E-mail:
viborgnyt@viborgfolkeblad.dk

Redaktør

Thomas Mark 50 76 43 47

Ugeavisen Møldrup/Aalestrup

E-mail: uma@viborgfolkeblad.dk

Chefredaktør

Lars Norup 29 93 28 41

**VIBORG STIFTS
FOLKEBLAD**

Vesterbrogade 8, 8800 Viborg
Telefon: 89 27 63 00

Jubilæum med vision om at løse globalt kreativitetstab lokalt

Selvom Kulturskolen Viborg lige om lidt har undervist i musik i 50 år, er vi ifølge lederduoen midt i et kreativitetstab. Børn lærer ikke længere at udfolde sig kreativt, og det har store konsekvenser for det enkelte menneske. Løsningen? At gøre kulturen bredere tilgængelig.

Emma Rose Haas

emrha@viborgfolkeblad.dk

VIBORG: Forestil dig, at børn ikke længere kan eller tør synge sammen. Det er blevet lige så tabubelagt som at gå i bad efter idræt, fordi "hvad nu, hvis jeg ikke er lige så god som de andre?"

Nulfejlskulturen har sneget sig ind også i den kreative kulisse, hvor tillægsord som "eksperimenterende" og "ny-skabende" ellers plejede at være alfa og omega.

Børn, der før malede, maler ikke mere. Nu ser de videoer af andre, der maler, på Youtube.

Børn, der sang, synger ikke mere. Nu ser de musikvideoer af andre, der synger.

Børn, der skrev små tegneserier, gør det ikke mere. Nu læser de kun tegneserier.

Det er den vej, det går, hvis man spørger lederduoen på Kulturskolen Viborg.

Og det har folkebladet gjort i anledning af, at skolen ved årsskiftet rundede 50 år. Vi har sat kulturskoleleder Palle Friberg Kjeldgaard og vicekulturskoleleder Henrik Resen stævne i den rødstensede bygning i Gravene for at tale om, hvor skolen står, og hvor den er på vej hen.

Men for at tale om det bliver vi nødt til at kravle op i helikopteren først og beskue det "worst case scenario", vi er på vej lige lukt ind i.

Lederne kalder det et kreativitetstab, og faktisk et globalt et af slagsen. Vi går fra at være praktiserende, agerende og udøvende kunstnere til

udelukkende at være passive forbrugere. Vores identitet bliver ikke gjort op i, hvad vi gør, men hvad vi konsumerer. Det viser sig mange steder.

Falsk sang - og hvad så?

Til familiefesterne kan fælles-sangen af den hjemmeskrevne vise ikke længere lade sig gøre, fordi melodierne er gået tabt, og ingen tør synge - i særdeleshed ikke synge for. Men til samme fest kan gæsterne dyste intensivt i quizzer om populærmusik, som alle har et indgående kendskab til.

I børnehaverne bliver der ikke længere sunget sange, fordi pædagogerne ikke føler sig trygge i det. I stedet bliver der lyttet til musik. Men det hjælper ikke meget, hvis lille Ole faktisk kunne synge rent, da han startede i institution og efter to år synger falsk, fordi ingen har sunget med ham og konstitueret hans musik- og toneforståelse.

Eksemplerne ovenfor er kulturskoleleder Palle Friberg Kjeldgaards. Han og vicekulturskoleleder Henrik Resen er særdeles optaget af problemet, de også sker her i kommunen.

Men betyder det noget, om børnene synger falsk?

- Det betyder noget for det enkelte menneskes identitet, om man afskærer sig selv fra at synge med andre mennesker, siger Palle Friberg Kjeldgaard, og Henrik Resen følger op:

- Og det kan potentielt hænge på dem hele livet. Det er lidt ligesom at lære at svømme. Får du det ikke gjort, mens du bare tør kaste

Vi har været så vidtløftige og sagt, at man skal skabe en lov, hvor alle børn møder al kunst. Ikke bare få og musik. Og incitamentsstrukturen skal ændres. For lige nu peger den på soloundervisning, hvor vi får mest betaling ind.

PALLE FRIBORG KJELDGAARD, KULTURSKOLELEDER

dig ud i det, kan du få en eller anden idé om, at det er farligt.

Dyr undervisningsmetode

Formålet med Kulturskolen Viborg, ja med musik- og kulturskoler generelt, ligger øverst i Maslows berømte behovspyramide. Det er selvre-

alisering.

Kulturskolelederen siger, at formålet er velfærd. Livskvalitet.

Det handler altså om at give så mange som muligt chancen for at udfolde sig kreativt. Men gør vi det godt nok?

- Hvis jeg skal være helt ærlig, har vi ikke gjort det godt nok, siger Palle Friberg Kjeldgaard og forklarer, at det er helt oppe på nationalt niveau, det ikke er godt nok.

For musikskoleloven dikterer, at staten yder tilskud til lærerløn, og den går først og fremmest til soloundervisning i musik.

- Det vil sige, at den offentlige ressource går til den meget ekskluderende aktivitet, til de få, til soloundervisning. Og soloundervisning kan også være rigtig godt, men det er en voldsom dyr undervisningsmetode, siger han.

I Viborg Kommune er der cirka 10.000 børn og unge. Og i øjeblikket går omkring 700 til brugerbetalt undervisning på kulturskolen.

Siden starten af 2020 har Henrik Resen været vicekulturskoleleder og Palle Friberg Kjeldgaard kulturskoleleder. Foto: Morten Pedersen

Alle børn og al kunst

Der var engang, hvor musikundervisningen var for de riges børn. For de få. For eliten.

Mens alle middelklassens snotunger enten løb rundt på græstæpperne og sparkede til en bold eller rundt i de inde-lukkede haller og kastede med én, så sad overlærerens og landsretssagførerens børn til soloundervisning med en dyrt købt underviser og et endnu dyrere instrument.

- Det er korrekt, at musikundervisning i mange år var for "de riges" børn. Det er stadig sådan, at langt fra alle familier har pengene til at lade deres børn modtage undervisning her. Vi har en socioøkonomisk begrænsning. Men politikken er lovbetiget, siger Palle Friberg Kjeldgaard.

Det kan hurtigt blive kompliceret med både lovgivning og økonomi. Men kort fortalt er Kulturskolen Viborg en kommunal institution, hvis takster bliver besluttet af byrådet. Det læner sig op ad lovgivning om, at brugerbetaling højst må udgøre en tredjedel af den samlede lønudgift, hvorfor næsten alle kommuner lander på, at betalingen for undervisning svarer til netop en tredjedel.

Men kulturskolelederen håber på en lovændring.

- Vi har været så vidtløftige og sagt, at man skal skabe en lov, hvor alle børn møder al kunst. Ikke bare få og musik, siger han og tilføjer:

- Og incitamentsstrukturen skal ændres. For lige nu peger den på soloundervis-

ning, hvor vi får mest betaling ind.

Kæmpe problem i folkeskolen

Det er ikke en nedgørelse eller nedsættelse af soloundervisning. Det kan være det helt rigtige for nogen. Men skolen og dens engagerede folk gør alt, hvad de kan, for at undervisningen i de kreative fag ikke er forbeholdt nogle udvalgte få.

- Der er ved at ske noget, også nationalt. Vi bevæger os langsomt fra, at musikskoler er for de riges børn og de med klaver derhjemme. Samfundet har ændret sig, og det har opgaven for musik- og kulturskoler også, siger Henrik Resen og fortsætter:

- Vi ser ind i en samfunds-

mæssig forventning til, at vi selvfølgelig byder ind, hvor vi kan og laver samarbejder på tværs.

Og netop samarbejde betyder meget - især i en tid, hvor det kreative er i nedgang. Palle Friberg Kjeldgaard fortæller:

- De musiske fag er voldsomt nedadgående, og du får et kæmpe nationalt problem i den danske folkeskole. Når de, der nu er 60, går på pension, så kommer der ikke en ny generation af folkeskolelærere, der har de kreative fag med. Det er værst med musik. Men lærerne har simpelthen ikke den faglighed med.

- 75 procent af de nyuddannede børnehavepædagoger siger, at de ikke kan synge sammen med et barn, for

det tør de ikke. Rigtig mange pædagoger har en egenforståelse af, at de ikke kan synge, siger han også.

Hvordan og hvorfor vi er nået dertil, vil vi ikke spekulere i. Men løsningen spekulerer lederduoen meget på. Og de både kan og vil være en del af den.

Samarbejder til højre og venstre

Arbejdet er allerede i gang.

Kulturskolen Viborg er i øjeblikket med i projekter, der sender kultur direkte ind i daginstitutionerne ("En tidlig kulturstart" og "Legekunst"), i folkeskoler ("Kulturspor") og på ungdomsuddannelserne ("Art-GK").

"Kulturspor" har for nyligt også fået tildelt penge på finansloven.

- Alle børn skal møde det her. Det skal være kvalificeret og have et format af en fornøden varighed. De skal have tid til at deltage, siger Palle Friberg Kjeldgaard.

- De skal selv være kreative, tilføjer Henrik Resen.

- De skal selv gøre det og prøve det. Tit prøver de det knap nok, og så har de aldrig overskredet deres egen grænse eller ved, hvad de ikke fik prøvet, fortsætter Palle Friberg Kjeldgaard.

Lederduoen fortæller også om samarbejder, hvor de bidrager til social- og sundhedsområdet, om samarbejder med pædagog- og læreruddannelserne på VIA University College og om fremtidige samarbejder. Man har for eksempel musik med gravide og nyfødte i kikkerten.

Det kreative menneske

Kulturskolen rammer derfor flere end de 700 børn og unge, der får undervisning på skolen. For flere tusinde rundt om i kommunens folkeskoler møder allerede nu kulturen på egen banehalvdel.

Men ambitionen er alle. Og det er også målet.

- Det, man vil i Viborg Kommune, er at skabe Danmarks bedste åbne skole - blandt andet gennem sammenhængsmodellen. Og vi er nogle af dem, der kan få den model til at lykkes. Vi kan være med til at bringe kunst i mange forskellige formater til alle folkeskolerne, siger Palle Friberg Kjeldgaard og tilføjer:

- Vi er i 10 folkeskoler lige nu. Så vi er næsten på en tredjedel.

Både kulturskolelederen og vicekulturskolelederen tror på det. Helt og holdent.

Når de får spørgsmålet om, hvordan de forestiller sig, tingene ser ud om endnu 50 år til 100-års jubilæet i 2072 - er de optimistiske.

- Om 50 år har du totalt revideret al undervisning. Det er ændret markant. Lige nu har undervisningen glemt kroppen, og at man skal agere og deltage. Lige nu er det: sæt dig på måsen og lyt. Man har fjernet mennesket fra aktiv deltagelse og skabt en intellektualisering på godt og ondt, forklarer Palle Friberg Kjeldgaard:

- Så om 50 år har du genskabt det kreative menneske. Du har givet mennesket kreativiteten tilbage i egen handling og hverdag. Og derfor ligger det kreative i samfundet på et helt andet niveau.

Forestil dig, at børnene synger igen

Lykkes man med det, lykkes man også med at bremse det globale kreativitetstab. Måske endda også med at få vendt kurven, så kreativiteten øges.

Så kan man i stedet for den dystre forestilling, artiklen blev indledt med, hvor børn ikke længere var kreative udøvere men blot kreative forbrugere, forestille sig det modsatte.

At børn ser videoer af andre, der maler, på Youtube, men også selv gør det.

At børn skriver fortællinger, historier og tegneserier igen.

At børn synger. Både med voksne, med hinanden og for sig selv.

Det er dét, Kulturskolen Viborg arbejder for.

Fra nedbrydning sælges

Træ spær 10 stk. 6 m x 1.25 h
Træ gittespær 20 stk. 10.20 m b
Have dør 0,80 m bred 2,02 m h
Dobbelt dør 1,80 bred 2,10 h
Vinduer 2 a 2,70 b og 4 a 1,80 b x 2,08 h
Vinduer 2 a 2,70 b og 4 a 1,80 b x 2,08 h
Vinduer 2 a 2,70 b og 4 a 1,80 b x 2,08 h
Spær 7 stk. 1,80 h 5,70 b
HØVED DØRE OG VINDUER
4 vinduer 1,5 m b x 1,70 m h
Hoved dør 0,99 m b x 2,25 m h
Hoved dør 0,94 m b x 2,25 m h
Hoved dør 0,90 m b x 2,15 m h
Vinduer med 1 lags glas 1,0 m h x 0,90
Bondehus vinduer 4 stk. 1,37 h x 1,34 b
Bondehus vinduer 1,5 b x 1,5 h 2 stk.
Vinduer 0,78 h x 0,78 b 2 stk.
Vinduer 0,62 h x 1,20 b 2 stk.
Vinduer 4 stk. 0,71 høj x 1,22 b
Hoved dør 0,99 m b x 2,11 h
Hoved dør 2,12 høj x 1,30 bred
Terrassedør 0,88 bred x 2,10 høj
Gå ind på vores hjemmeside
www.is-brdr-nielsen.dk

NEDBRYDNINGSFIRMAET
BRDR. NIELSEN
LØVELBROVEJ 4
PEDERSTRUP · 8830 TJELE · TLF. 86 69 91 73
Åbent alle hverdage kl. 7.00 - 17.00
Lørdag kl. 9.00 - 14.00
Tilbud på nedbrydning og skrotning, samt knusning af beton og jernbeton gives overalt i landet - kun 36 kr. pr. ton